

SLOVENSKI NAROD.

Ithaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne pett-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.
Upravljanje pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Stajerskim Slovencem.

Šeststoletnica, katero letos obhajajo notranje-avstrijske dežele, v katerih prebiva večina Slovencev, bodo slovenskemu narodu ne samo prijetni povod, svojemu preljubljenemu vladarju skazati neomahljivo zvestobo in udanost, ampak mu bodo prvikrat omogočila, pred vsem svetom konstirati, da od Spielfelda do Adrije je zemlja slovenska. Na Kranjskem, kjer so vsi občinski odbori od glavnega mesta ljubljanskega do poslednje vasi narodni in kjer je, izvzemši Kočevsko, cela dežela slovenska, se ne dá zatejiti ali umetno zakrivati narodnostni značaj.

Na Štajerskem razmere neso tako ugodne. V mestih prevlada še zmirom nemški ali bolje rečeno nemškutarski element s fanatično-nemškovalnimi župani, le večina okrajnih zastopov in odbori kmetskih občin so slovenski. A ravno v kmetskih občinah in slovenskih trgih prebiva nad 400.000 Slovencev in tako masa se ne dá ignorirati, tem manj, ker so Slovenci od nekdaj najlojalnejji Avstriji in bodo pribiteli od vseh strani in najdalj neje vasi, da vidijo in v obličeje spoznajo svojega cesarja in gospoda.

„Slovensko društvo“ v Mariboru je že pri dveh shodih, v Celji in v Šoštanji, dobilo analog preskrbeti, da bodo Slovenci dostojo praznovali šeststoletnico. Tačas še ni bilo znano, ali se bode cesar zvunaj Gradca mudil še v katerem drugem kraji na spodnjem Štajerskem. Zdaj pa se vše, da cesar ne gre naravnost iz Gradca v Ljubljano, ampak da se bode mej potom ustavil v Mariboru, v Ptuj, v Slovenski Bistrici, kjer si hoče ogledati vojaške postaje, in v Celji. Tudi v Spielfeldu bo izstopil, da se pelje v Strass in morda v Radgono, v Pragarskem pa na ogrsko progo v Ptuj. Iz postaje slovensko-bistriske se pelje v mestice; najbrže bo vlak postal za trenotek v Poljčanah, v

Laškem Trgu in gotovo na Zidanem Mostu. Štajerski Slovenci bodo tedaj imeli na mnogih kraji priliko pozdravljati svojega vladarja.

„Slovensko društvo“ pa bi imelo pretežavno nalogu, ko bi moralo samo skrbeti za dostojo udeležbo Slovencev na vseh teh krajih. Treba je, da se povsod postavijo lokalni odbori, kateri imajo pred vsem skrbeti, da se pri oficijelnih aktih in predstavah Slovenci ne prezirajo.

Cesar pride v torek 10. julija proti večeru v Ljubljano. Za Štajersko ni še znano, koliko časa se misli muditi v vsacem kraji. Najbrže bo 9. julija v Mariboru in Ptuj, 10. v Slovenski Bistrici in v Celji, kjer ostane gotovo več ur, kjer si bo tudi ogledal črnično cinkovo tovarno. V vseh krajih, kjer se cesar ustavi, vzprejme zastopnike duhovništva, državnih in avtonomnih oblastij, potem razna društva, na primer: gospodarska, dobrodelna, sploh vsa razn političnih, obiskuje navadno šole in cerkev in pregleduje vojake.

V Spielfeldu se bo zbiralo ljudstvo iz vseh sosednjih župnij, nemških in slovenskih, z duhovništvom, učiteljstvom in šolsko mladino. Tjekaj spadajo vse župnije in šole do Pesnice. V Mariboru utegne cesar prenočevati. Prebivalci mariborskega, sv. lenarškega, slovenjegraškega in marenberškega kraja se bodo sprejema v Mariboru udeleževali. V Pragarskem je središče za občine iz polja in nekatere pod Pohorjem: Fram, Zgornja in Spodnja Polskava. Na slovenje-bistrškem kolodvoru bodo čakalo duhovenstvo s prebivalstvom in šolsko mladino črešnovske in laporske fare, v Slovenski Bistrici pa bo shod za južne Pohorce do Konjic. Ker spadajo Konjice pod okrajno glavarstvo celjsko, bo menda oficijelni sprejem vseh konjiških oblastij v Celji. V Ptuj bo zbirališče za ptujsko in ljutomerško okrajno glavarstvo, v Celji za celjsko s šoštanjskim okrajein, v Zidanem Mostu pa za sevnški in breški okraj.

Iz tega načrta se vidi, kje bo treba lokalnih odborov in kje se ima zbirati ljudstvo vsakega kraja. Povsod bodo tisočerni slava- in živio-klici pokazali cesarju, kako srčno udani da so Slovenci Njemu in Njegovej prestavnej rodbini, kako srečne se čutijo, da mu morejo izjaviti svojo hvaležnost in popolno zaupanje v njegovo očetovsko skrb za vse narode.

Spoznavajmo jih.

V krasnej komediji Molierovej „les Precieuses“ nastopi prismojeni sluga La Grangev pod imenom markiz de Mascalilias ter pri dveh prenapetih ženskah zavoljo budalastega svojega obnašanja in zato, ker vse, kar ima na sebi, v jednomer hvali, vzbudi občudovanje, katero traja tako dolgo, dokler ne pride njegov gospodar, ki mu s palico našteje nekoliko gorkih po hrbitu.

Temu markizu de Mascalilias podobni so naši nemškutari; kajti isto tako, kakor on, delajo se tudi ti smešne v očeh vsakega razumnega človeka in le ljudje brez razboritega znanja in brez pravega pojma o značaji, ki so podobni historično-romantičnima deklamacijama Molierovima, morejo še nad njimi najti neko dopadajenje. Kdor pa si to svojat od blizo in natančno ogleda, prišel bode do spoznanja, da pri njej ni nič pristnega, nič občudovanja velenega, nič nenavadnega; temveč vse le prosta prevara smislov, na nevednost občinstva preračunjeno početje in ostudna samohvala.

Da taka stranka mej nami eksistira, je sploh nenaravno; kajti mej narodom živeti a proti istemu narodu nekazneno na vse mogoče infernalno hubodne načine delovati, ter ne samo protiviti se mu v fizičnem njegovem razvitku, temveč zavirati ga tudi v njegovem duševnem napredku: to je nekaj tacega, kar se da primerjati le parasitskemu življenju v živalstvu. Žal! da zgodbina na množih listih obširne svoje knjige hrani žalostne dokaze o tem, kako je jednakim kvariteljem človeške družbe, temu

LISTEK.

Asja.

(Povest. Ruski spisal Turgenjev, poslovenil J. P.)
(Dalje.)

VIII.

Gagin me je prijazno sprejel in obsul z laskavimi očitanji. Asja se je pa kakor nalaš in brez vsacega povoda glasno zasmajala, in po svojej navadi brž zbežala. Gagin je nevoljno zamrmral za njo, da je neumna, in poprosil mene, da bi jej ne zameril. Reči moram, da sem bil jezen na Asjo; že tako mi ni bilo vse prav, sedaj pa še ta nenaravni smeh in to čudno obnašanje. Vendar sem se udal, kakor bi ne bil zapazil ničesar, in pripovedoval sem Gaginu podrobnosti svojega malega potovanja. Najini pogovor bil je brez vsake zvezze; Asja prišla je v sobo in z nova zbežala; naposled sem objavil, da imam jako nujno delo, in moram domov. Gagin me je nekaj časa zadrževal, potem me pa ostro pogledal in se ponudil, da me spremi. V prednjem sobi

stopila je nenadoma Asja k meni in ponudila mi roko; rahlo sem stisnil njene prstke in labko se jej poklonil. Z Gaginom prepeljala sva se čez Reno in prišla do priljubljenega mi jēsena s podobo Matere Božje, usedla sva se in občudovala lepo okolico. Važen razgovor unel se je mej nama.

S prva spregovorila sva le malo besedij, potem pa sva utihnila in gledala na svitlo reko.

— Povejte mi, spregovoril je najedenkrat Gagin in se prijazno nasmehnil: — kako vi mislite o Asji? Kaj ne, da se vam zdi malo čudna?

— Uganili ste, odgovoril sem iznenaden, — kajti nesem pričakoval, da bo začel govoriti o tem.

Treba jo do dobrega poznati, da bi mogli prav soditi o njej, nadaljeval je on: — ona ima dobro srce, pa jako čudne muhe v glavi. Težko se je spriznjiti z njo. A tega jej ne boste zamerili, ko izveste, kako je bilo njen življenje . . .

— Njeno življenje? pretrgal sem mu besedo. Mari ona ni vaša . . .

Gagin me je pogledal.

— Morda že mislite vi, da ona ni moja sestra . . . ne, nadaljeval je, ne zmeneč se za mojo

zadrgo: — ona je prava moja sestra, hči mojega očeta. Jaz vam zaupam, zato povem vam vse.

„Moj oče je bil jako dober človek, umen in izobražen — a nesrečen. Usoda ni postopala z njim huje, kakor z marsikaterim drugim; a on ni prenesel njenega udara. Ženil se je zgodaj iz ljubezni; njegova žena, moja mati, mu je pa zgodaj umrla, jaz sem bil takrat še le šest mesecev star. Oče odpeljal me je na deželo, in celih dvanajst let ni šel nikamor. On sam se je pečal z mojo odgojo, in nikdar bi se ne bil ločil od mene, ko bi njegov brat, moj strij, ne bil prišel jedenkrat na naš dom.“

Moj strije bival je v Petrogradu, imel je dosti dobro državno službo. Strije je trdil, da je škodljivo dečku mojih let živeti v po polnej samiji, in če bom imel tacega žalostnega in molčečega učitelja, da bom zastonal za svojimi sovrstniki in se bo še po vrhu spridil moj značaj. Oče se je dolgo ustavljal bratovim sestrom, naposled se je vendar udal. Plakal sem, ko sem se ločil od svojega očeta; ljubil sem ga, dasi ga nikoli nesem videl smijati se; a v Petrogradu pozabil sem kmalu naše dolgočasno in žalostno gnezdo. Stopil sem v kadetsko šolo, in iz nje v gardin polk.“

kvasu neznačajnosti, o raznih časih in pri raznih narodih bilo mogoče razviti in razprostraniti pogubno svoje delovanje.

K temu je, seveda, največ pripomogla indolencija dotednih krogov in narodov, in baš pri nas imamo temu narodnemu zlu — katerega je pač podpirala tudi po raznih vladah gojena nevednost — pripisovati oni, do poslednjega časa vzdržavani upliv, katerega je nemškutarska stranka po vsej krivici imela na javno življenje in delovanje po deželab, po katerih stanujejo v ogromnej večini in v kompaktnej masi Slovenci. — A če se na zelenem lesu kaj tacega godi, ali se imamo čuditi, da se tudi na suhem?

Če je v Ljubljani, v prvostolnici našej, v kateroj se zbira inteligencija vsega naroda, nemškutarija cvetela, ali naj se pritožujemo o tem, da se po drugih krajih naše lepe domovine ni mogla steti glava tej ostudnej kači?

In res, sramotno je bilo ono trinajstletno gospodarstvo nemškutarske svojati nad ljubljanskim mestom; sramotno zato, ker ni bilo utemeljeno na kakih uspehih, temveč podprtlo jedino na nebržnost prebivalstva, protekcijo vlade in jezičavo zgovornost à la marquis de Mascalilias. Slepiti meščanstvo s tem, da se je vsaka najneznatnejša stvar proglašila za velikansko affairo; metati jim pesek v oči s tem, da se je vsako posipanje ulic razglašalo za veliko pridobitev; delati reklamo s tem, da so se za najvažnejše zadave izbirali odseki ad hoc, o katerih delovanji pa kasneje navadno ni bilo ničesa čuti; sklepati v imenu mesta pogodbe, ki so istemu na kvar, pri tem pa javnosti zamolčavati vse podrobnejše date o njih, ter sans gêne hvaliti svojo gospodarsko modrost po vseh pristopnih jim javnih glasilih: — to je bilo nekako v kratkih potezah narisano poslovanje nemškutarskega mestnega zastopa ljubljanskega. Za vse drugo se ta gospoda ni zmenila. Prave koristi ljubljanskega mesta in njegovih prebivalcev bile so jim vedno deveta briga, in njihov župan se je gotovo zanimal mnogo bolje za sporocila, ki so prihajala z južno-afrškega bojišča, ko za pritožbe prebivalcev „črne prsti“ ljubljanske.

Temu pa so ti gospodje ostali vedno še zvesti. Z isto — rekeli bi nonchalantno — vnetostjo, ko ob času svoje slave, udeležujejo se tudi sedaj mestnega gospodarstva, in meščanstvo ljubljansko ima se z obzirom na sedanje neugodne strankarske razmere v ljubljanskem mestnem zastopu zahvaliti le onim someščanom nemškutarske stranke, ki zavirajo mestnega zastopa poslovanje, da se mnogokrat najvitališi interes mesta tikajoče se zadave ne morejo točno in povoljno rešiti. Dokaz temu je neslepčnost včerajšnje seje.

A to gospodo vender ne moti, da vedno in povsod svoje postopanje hvalijo, svojo modrost drugim v občudovanje priporočajo, svojo požrtvalnost v tako živih barvah slikajo. Volčci ljubljanski! Vi pa njihovo postopanje sodite in obsodite!

Vsako leto prišel sem za nekaj tednov na svoj dom, in vsako leto našel sem svojega očeta bolj žalostnega in bolj zamišljenega. Slednji dan šel je v cerkev, in skoro nič ni govoril. Ko sem zopet jedenkrat prišel domov (bil sem že čez dvajset let star), vidim pri nas doma suho, črnolaso deklico kakih desetih let — Asjo. Oče mi je rekel, da je sirota, in jo je vzel, ker nema kaj jesti, — prav tako se je izrazil. Jaz se nesem zmenil dosti za njo; ona bila je divja, nagla in molčeca kakor zver; brž ko sem prišel v priljubljeno sobo svojega očeta, veliko in temno, kjer je umrla moja mati, prisakala je za meno in zlezla na naslonjač, potem pa poskočila na omaro za knjige. In cela štiri leta potem zadrževala so me službna dela, da se nesem mogel vrniti domov. Dobival sem od očeta vsak mesec kratko pisemce: o Asji je le redkokedaj kaj omenil, in to le mimogrede. Imel je že nad petdeset let, a bil je videti mnogo mlajši. Pomislite, kako sem se prestrašil: ko še nesem ničesar slušil, dobim od oskrbnika pismo, v katerem mi naznanja, da je moj oče zbolel na smrt in me prosi hitro priti domov, če hočem še govoriti z njim. Hitro sem odpotoval, in našel sem očeta še živega, a že v poslednjih zdih-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. aprila.

Iz **Prage** se poroča, da je poročevalec šolskih stvari pri českem namestništvu, svetovalec German, premeščen k naučnemu ministerstvu, kjer se mu bude izročil departement za ljudsko šolstvo, katerega vodi sedaj ministerijalni sovetnik Hermann. „N. Fr. Pr.“, ki prinaša to vest, pravi, da se je to zgodilo zato, da postanejo češki poslanci bolj voljni nasproti noveli šolske postave.

Odbor srbskega **cerkvenega kongresa** v Karlovicah končal je koncem pretečenega meseca svoja zborovanja. Najglavniji njegovi ukrepi so: poročilo o ustanovitvi nove cerkvene občine v Varaždinu, v zelo se je na znanje; profesorjem theologie dovolil se je honorar v polovici njihovih dohodkov. Gledé sklicanja cerkvenega kongresa, katero je zahtevalo 51 cerkvenih občin, se je sklenilo, da se imajo vsi v peticijah navedeni razlogi, kateri govore za sklicanje zbora, zbrati v posebno peticijo, katero naj bi vladni predložila deputacija odbora, obstoječa iz škofa Stojkovića, dr. Subotića in dr. N. Maksimovića. Kot pričetek zborovanja priporoča se Spasovo (7. junija). Konečno se je obravnaval statut o volitvi metropolita ter se je vzprejel oni iz l. 1874 s spremembami, katere je zahtevalo ministerstvo.

Vnajme države.

Londonska „Correspondenz“ trdi, da se je mej **Avstrijo, Nemčijo in Italijo** sklenila **zveza**, o katerej priobčuje tako: „Tele so podlage, na katerih se je dognalo sporazumljenje med Avstrijo, Nemčijo in Italijo, katero je omenjal minister Mancini v svojem govoru s 13. p. m.: Italija se obveže, da se ne bo le z največjo skrbnostjo ogibal vsakega povoda, ki bi jo utegnil zaplesti v vojno s Francijo, nego da se ima na vse mogoče načine pobriniti, da si ohrani prijazne odnosa s to državo. Avstrija in Nemčija obljubili jednak. Ako pa bi Francija jedno imenovanih zveznih vlastij napadla, morate ostali dve napadenej pripomoči, kakor da bi sami bile napadeni. Ako bi bila jedna iz teh zveznih držav iz katerih koli uzrokov prisiljena vojevati se s kako drugo tujo vlastjo, dano je obema ostalima državama na prostu voljo biti neutralnima; nikakor pa se ne smeti zvezati s sovražno vlastjo.“ — „Italie“ pa zanikuje obstanek zvezne pogodbe med Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Rečeni list le pravi, da so se zadnjo jesen menjali trije soglasni zapisniki, v katerih se te tri države obvežejo, da bodo v štirih bodočih letih v določenih posameznih slučajih postopale jednotno.

Črnogorska vlada pozvala je vse v **Skadru** bivajoče Črnogorce, da naj glede na svojo varnost takoj zapuste ta kraj in se podajo na črnogorsko zemljo. Večina Črnogorcev udala se je temu pozivu.

— V Skader dospevši maršal Mustafa Assim je dal oficjalno oklicati, da je njemu naloženo skrbeti za strogi red, in v okom priti vsem razprtijam s Črnogorci, ter da bode to svojo nalogo izvrševal z vso resnostjo. Ta oklic je baje pomirjuje upliv na razburjene duhove.

„Pol. Corr.“ prinaša vest iz **Belgrada**, da je soglasno izvoljeni metropolit Theodosij Mraović že zadobil kraljevo potrjenje in se poda v Karlovice,

ljejih. Silno se me je razveseli, objel me je s svojima suhima rokama, dolgo me je gledal s presečimi pogledi, in moral sem mu oblubit, da spolnim njegovo poslednjo prošnjo, ter velel je staremu slugi pripeljati Asjo. Starec jo je pripeljal, a komaj je stala na nogah in vsa se je tresla.“

— „Tukaj ti, rekeli je s težavo oče: — izročim vsojo hči — tvojo sestro. Vse boš zvedel od Jakoba in pokazal je na slugo.

„Asja je zajokala in padla z obrazom na posteljo . . . Čez pol ure je oče umrl.“

„Zvedel sem, da je bila Asja hči mojega očeta in Tatjane, bivše hištine moje pokojne matere. Živo še pomnem to Tatjano, njeni lepo postavo, prijetni, strogi in umni obraz z velikimi očmi. Slovela je za prevzetno in ošabno dekle. Kolikor sem mogel zvedeti od Jakoba, zaljubil se je v njo moj oče nekaj let po materini smrti. Tatjana takrat že ni bivala v gospodskem domu, a pri svojej omoženej sestri, kavarici. Moj oče se je silno navezel na njo, in po mojem odhodu z doma jo je hotel celo vzeti, a ona sama ni dovolila v to, dasi jo je silno prosil.“

— „Ranca Tatjana Vasiljevna, tako mi je pravil Jakob, stoeč pri vratih, in roke na hrbtni

kjer ga bude posvetil patrijarh Angjelić in škofa iz Novega Sada in Temešvara. Po njegovem povratku se bude sešla sinoda, katera bude pod predsedstvom novega metropolita volila škofe. Razmetropolitu Mihaelu odkazal se bude samostan za bivanje.

— O osebi novega metropolita poroča „Pol. Corr.“, da je rojen v južnej Ogrskej in je zelo izobražen mož. Politična smrť njegova je zmerno naprednjaška. Kot profesor na belgrajskem seminaru pridobil si je mnogo zasluga. Obče se hvali njegovo dobro srce in njega odkritosrčnost.

Dopisi.

Z Dolenjskega 1. aprila. [Izv. dop.] V imenu resnice in pravice prosim Vas, da sprejmete sledeče vrstice:

V štev. 70. od 28. marca 1883 objavili ste na zadnjem strani Vašega cenjenega lista popravek, v katerem se izjavlja več (?) pri veselici v Zatični navzočnih gostov, o katerej je bil priobčen dopis z Dolenjskega v 66. štev. „Slov. Naroda“, „da je bil gospod davkar Lillegg po krivičnem napaden, ker omenjene veselice ni nikdo drugi aranžiral, nego krčmar Fritz sam, da se cesarska himna sploh ni svirala, najmnenj pa pri prihodu katerega koli gosta in da v obče ni bilo najmanjšega škandala.“ Po tem popravku ste morebiti Vi, častiti gospod urednik in marsikateri č. bralec Vašega lista mislili, da Vas je dopisnik napačno informiral; zato si dovolimo na dotični popravek sledeče odgovoriti:

Vse, kar je bilo v dopisu z Dolenjskega od 19. marca v štev 66. „Slov. Naroda“ o veselici iz Zatičine pisano, je čista in gola resnica, kar moremo vsaki čas z merodajnimi pričami dokazati. Radi bi poznali tiste goste, kateri v omenjenem popravku trdijo, da se cesarska himna na dotičnej veselici pri prihodu nekega gosta, ki je po polnem persona privata, ni svirala. Ti gospodje morebiti sedaj, ko je vsa stvar prišla na dan, o tem nečejo ničesa vedeti. Jedini, ki bi ne mogel potrditi, da se je cesarska himna svirala, je neki gluhanemi gospod, kateri je bil tudi na dotični veselici navzočen, drugi pa to vsi vedo in prepričani smo, da se bodo tudi tako izjavili, ako c. kr. davkar Alojzij Lillegg to zahteva.

V popravku stoji tudi belo na črem tiskano, da c. kr. davkar Lillegg ni aranžiral veselice. C. kr. davkar Lillegg je uredoval plesne točke, zapovedoval in komandiral na veselici; njegov sin pa je pisal vabilna na veselico. — Gospoda, kdo je tedaj bil aranžer? To se pravi resnici v obraz biti. Jasno je kot beli dan potem, kar smo tu naveli, da je bil c. kr. davkar Lillegg aranžer, a sedaj, ko je ta stvar splošno znana, skriva se za hrbotom krčmarja Fritza, ki naj bo njegov „strohmandl“. Tudi to moremo dokazati. Hvala Bogu, tudi vabilo moremo reproducirati!

Več gostov (?) tudi trdi, da se cesarska himna sploh ni svirala. Gospoda! Resnica nam bodi sveta!

držeč: — je znala vse dobro presoditi, in ni hotela napravljati zoprnosti vašemu očetu. Kako bi jaz mogla biti vaša žena? kakšna gospa bi neki bila? tako je vedno govorila. — Tatjana se še potem ni hotela preseliti v našo hišo, temveč bivala je dalje pri svoji sestri z Asjo. V otročjih letih videl sem Tatjano samo ob praznikih v cerkvi. S temnim robcem na glavi in z rumenim šalom na plečih stala je mej ljudmi zraven okna; — ponižno je molila in priklanjala se po starem. Ko me je strije odpeljal v mesto, bila je Asja še le dve leti stara, in v devetem letu je zgubila svojo mater.

„Ko je umrla Tatjana, vzel je moj oče Asjo k sebi. Že prej je bil izrekel željo, imeti jo pri sebi, pa Tatjana mu je to odrekla. Pomislite, kaj se je vse zgodilo z Asjo, ki je prišla v gospodsko hišo. Še zdaj ni pozabila tega trenutka, ko so jej prvič oblekli svilnato obleko in jej poljubovali roke. Mati, dokler je živila, držala jo je jako strogo, pri očetu je pa uživala popolno svobodo. On jo je strastno ljubil, ničesar je ni odrekel; štel se je v duši krivega pred njo. Asja je hiter razumila, da je ona glavna oseba pri hiši, vedela je, da je gospodar njen oče; kmalu je spoznala njen lažnjivi

Mi še jedenkrat trdimo in bodoemo dokazali, da se je cesarska himna svirala pri prihodu necega gosta. Kako morejo gospoda od nasprotne strani to zanikati. Kedaj se cesarska himna svira in se naj svira, tu ne bodoemo razpravljali, ker to gospoda sami vedo. Le to bodoemo rekli, da se je cesarska himna igrala pri prihodu neke privatne osebe, kar pa ni na noben način pripuščeno. Mi ne trdimo, da je c. kr. davkar Lillegg nalašč in zategadelj igrati dal cesarsko himno, da bi se persifirala; mi celo tega ne mislimo. Storil je to morebiti, da bi se novo došlemu gostu še bolj prikupil. Da je pa to velikanska brezaktivnost c. kr. uradnika Lillegga bila, da je bilo to nespodobno, o tem gotovo ne bode živa duša dvomila. Gostje so mrmrali in obsodili ta čin. Ako pa, gospoda, to ni škandal, kaj pa Vi imenujete sploh škandal? Škandal je, gospoda, pa tudi to, ako kdo zanikuje, kar se je vršilo in za kar imamo tehtne priče.

Nikar ne mislite, gospoda, da smo denuncijsanti: ta stvar zgodila se je javno — zato se je tudi javno grajala.

Po tem, kar smo tu razvili, dokazali smo, da je dopis z Dolenjskega od 19. marca imel samo resnične stvari in nobene laži. Gospoda, laži si ne damo očitati! Facta loquuntur! — Dopisu z Dolenjskega dostaviti moramo le še to, da so se dotočne veselice udeležili c. kr. uradniki davkarije iz Zatičine, učitelji in druga gospoda iz okolice, izimši c. kr. okrajnega sodnika in c. kr. okrajnega admunkta v Zatičini, in da je gost, kateremu se je igrala himna, plačal potem za šampanjca. (Morebiti je bilo hrepenenje po šampanjcu motiv, da se je svirala himna.)

Nedoumno se nam tedaj zdi, kako je moglo več (?) gostov javno izjaviti se, da je dopis z Dolenjskega neresničen. Sicer dovolimo si tu opozoriti na to, da se nam malo čudno zdi, da je več gostov poslalo dotočen popravek; po našem mnenju k večjemu c. kr. davkar Lillegg sam. Mi že danes tu trdimo, da se bodo drugi gostje vse drugače izjavili o tej aferi, kadar bode treba.

Koncem pa c. kr. davkarju Lilleggu samo še to: Ako mislite, da se je Vam krivica godila, da je dotočni dopis z Dolenjskega neresnične stvari o Vas poročal, tedaj dobro veste, kje si morate iskati zadostitve. Mi se ne ustrašimo nobene pravde!! Pred sodiščem smo pripravljeni s klasičnimi pričami dokazati, da se je vse tako vršilo na omenjeni veselici, kakor je poročal „Slovenski Narod“! Pošten mož si ne da očitati laži! Da se srečni in veseli vidimo pri Filipih!

Mi smo bili in smo vedno tega mnenja, da se najda cesarju, kar je cesarjevega, Bogu kar je božjega, prijatelju ali pa gostu, kakor že hočete imeti, kar je prijateljevega!

polozaj; samoljubje se je v njej silno razvilo, nezupnost tudi. Hotela je (to mi je sama priznala) prisiliti ves svet, da bi pozabil njen rod. Včasih se je sramovala svoje matere, druge kratki se je pa zopet sramovala tega svojega napačnega sramovanja, in ponatala se ž njo. Vi vidite, da je mnogo vedela in ve, kar bi ne smela v njenih letih... Ali je ona kriva tega? Mlade sile so v njej oživele, krijej je kipela, a ni bilo nobene roke, ki bi jo bila vodila... Popolna neodvisnost v vsem! Ali se mari to lahko prenaša? Ona ni hotela biti slabša od drugih gospodičen. Poprijela se je branja. Kaj je to moglo biti slabega? Nepravilno začeto življenje razvijalo se je nepravilno, a srce se je ni popačilo in um se je je tudi ohranil.

Tako dobil sem petindvajsetletni mladenič v oskrb trinajstletno deklico. Prve dni po očetovej smrti se je kar stresla, ko je zaslišala moj glas, moje prijazne besede so jo le užalile. Le počasi se me je privadila. Ko se je pa prepričala, da jo priznam za sestro in ljubim kakor sestro, se me je pa krepko oklenila: v njej se nobeno čuvstvo ne razvije le na pol.

(Dalje prih.)

Še jedenkrat pa opozorimo slavno vlado, naj vendor malo pogleda v nekdanji Vesteneckov okraj.

Toliko v odgovor in v obrambo našega poštenga.

Vaš dopisnik z Dolenjskega.

Iz Litije 3. aprila. [Izv. dop.] Jedini pot do izomike je nedvojbeno šola. Ta vzprejme v svoje naročje mlado, kako malo razvito bitje, da je goji in vsestransko izomika. Kakšne težkoče pa so spojene z učenjem, s šolanjem, to znano je le njemu, katerega so Bogovi odločili učiteljem. Pa namen mi ni, govoriti ali baviti se s posemičnimi ovirami sedanjega šolstva; omenjam le jedno in ta je — revščina. Marsikateri stariši so dobri prijatelji nove sole, da jedina želja jih je, svoje otroke dobro izučiti, da bi kedaj lahko pošteno živel ter si zagotovili boljšo bodočnost, nego bila je njih preteklost. Manjka jim le v to potrebnih pripomočkov — tarejih revščina. Dosihdob pogrešalo pa se vendor niše darežljivih, usmiljenih srce, da podpirajo take sirote v največjih stiskah. Radostnim srcem javiti mi je, da ravno mali trg Litija broji precejšnje število gospoj in gospodov, ki smejo se šteti v prvo vrsto šolskih prijateljev.

Kljubu temu, da so se ponavljale že toliko-krat veselice na koščist revnej šolskej mladini, da bi si človek kmalu ne upal izustiti besede v to svrho, naklonili so na Belo Nedeljo premnogo lepih daril za tombolo, celo taki, kateri neso bili prošeni ter pripomogli tem potom do znatne vsote, (81 forintov) katera je odločena dobrodelnim namenom. Slava takim podpirateljem. Tomboli sledila je šaljiva igra „Eno uro doktor“. Igralo se je izborno, kar bi od mladih, neizkušenih močij nikdar pričakovali ne bili. Oglejmo si nekoliko posamične osebe.

Doktor, g. Gabršek, je kakor nalašč za ta posel. Prav primerno se je obnašal svojemu težavnemu poklicu, da ga celo šaljivi Škrjanec ni spravil z resnega stališča. Škrjanec, g. Šusteršič, je že tako povsod poznat in vsakdo ve ceniti njegovo zmožnost, kdor je kedaj imel priliko opazovati ga v ljubljanskem gledališči. Vzbudil je največ smeha, kar je samo ob sebi umevno. Ančika, gdč. Kristina Koblar, očarała je vse slavno občinstvo s svojim ljubkim obrazom in res izvrstnim predstavljanjem mladega dekleta poselskega stanu. Želimo le, da bi se nam kmalu pokazala zopet na odru.

G. Tura, plesnik, g. Gostić, voznik in gdč. L. Koblar ter Schulz igrali so prav pohvalno ter želi vsestransko priznanje. G. Tura pa zaslubi še posebne hvale, ker uredil je vse priprave, katere so ga stale gotovo veliko truda, brezplačno.

Na noge, mladi igralci! Korakajte na dalje poti, ki ste jo nastopili. Gotovo je, da ravno gledališko predstavljanje pomore veliko k splošnej izomiki. Konečno vzprejmo naj vsi, ki so na ta ali drugi način pripomogli, da se je veselica tako lepo vršila in dobro obnesla, najtoplejšo zahvalo. Živel!

Domače stvari.

— (Denašnja „Laibacher Zeitung“) priobčuje na prvej strani naslednje pismo:

Št. 593. — Blagorodnemu gosp. dr. Henriku Jacques-u, državnemu poslancu na Dunaji.

Vaše blagorodje!

Po stenogramu, podpisanimu deželnemu predsedstvu predležečem, o seji zbornice poslancev z dne 15. marca t. l., navajalo je Vaše blagorodje v omenjenej seji nekatere proti nemškemu narodu napere stavke iz nekega baje po „Slov. Narodu“ objavljenega članka in s tem citatom združilo trditev, da je kranjska deželna vlada s „Slovenskim Naredom“ „notorično in neovrgljivo“ v tesnej zvezi.

Na Vašega blagorodja in Vam izročenega mandata čast bodi suponirano, da neste vedoma govorili neresnice. A konstatovati se mora, da ste prenaglijeno zajemali iz vira, česar nečistost bi bili mogli spoznati.

Ker Vam, kakor boste sami priznali, razmere v Kranjski iz lastnega nazora neso najmanje znane, budi Vam v Vašo boljšo informacijo povedano, da je kranjska deželna vlada le z uradnim listom, sicer pa z nobenim časnikom —

niti z nemškim niti s slovenskim — v nikakoj zvezi.

Ako se v ostalem Vašemu blagorodju zlubi v javnej seji parlamenta sumničiti tiskovne oblasti v Kranjski, kakor bi zanemarjale svoje uradne dolžnosti, bi se Vam spodbilo, za te Svoje trditve nvesti bolj podprtih razlogov.

Vaše blagorodje reklo je v tem govoru, da je po Vas navedeni siloviti odstavec bil malo dñij poprej v jednej nezaplenenej številki „Slov. Naroda“. Vaše blagorodje bi bilo prav storilo, da ste dočiščno številko, ki je bila ušla pozornosti glede tiskovne policije vsekako vestnega državnega pravdnika ljubljanskega, točno naznačili, kar bi Vas bilo seveda težko stalo, kajti najmanje mesec dñij nazaj pred Vašim, oblasti v Kranjski sumničajočim govorom ni bilo v „Slov. Narodu“ takih ali jednakih izjav, katere je Vaše blagorodje kot avtentične navajalo. O tem osvedočilo se je deželno predsedstvo natančnim pregledom vseh številk „Slov. Naroda“ od 15. februarja 1883.

V bodoče naj Vaše blagorodje, ako hoče tožiti v parlamentu o državnih oblastih, navaja dejanja, ne pa kar prazno sumniči na dobro vero poslušcev, ker bi to ne utegnilo pripadati niti poklicu poslance, niti intencijam Vaših volilcev.

Vaše blagorodje naj na znanje vzame, da se to pismo objavi v „Laibacher Zeitung“.

V Ljubljani 3. dan aprila 1883.

C. kr. dež. predsedstvo za Kranjsko.

Winkler s. r.

c. kr. dež. predsednik.

— (Včerajšnja seja mestnega zastopa bila je nesklepčna.) Prišli so namreč k njej sicer vsi narodni mestni odborniki, izostali pa vsi nemškutarji, razen g. Dobrleta, ki je na posebni poziv županov prišel ob tri četrt na šest. Ker so bile na dnevnem redu nekatere jako važne in nujne zadeve, obžalovati je ta nebrižnost naših nemškutarjev za koristi mesta in meščanstva. V pravem svitu pa se ta gospoda pokaže še le, ako povemo, da je četvorica njih takrat, ko bi bili imeli priti k mestnej seji, sedelo v kazini pri ne ravno važnem in nujnem opravilu. — Res, po njihovih delih jih boste spoznali!

— (Gosp. Božidar Raič) se je že toliko okrepčal, da je v 1. dan t. m. prvokrat po svoji bolezni sv. mašo pel in tudi pridigoval. Ta vesela vest bodi odgovor na mnoga nam došla vprašanja.

— (Umrl) je danes zjutraj ob 5. uri gosp. Fran Perles, meščan in posestnik gostilnice „Pri Zamorci“, 63 let star. Pokojnik bil je vedno zanesljiv narodnjak. Lahka mu zemljica!

— (Iz Trsta) se nam piše v 2. dan t. m.: Današnji „Cittadino“ bil je zaplenjen zaradi ostrega članka proti nemškutarjem na Primorskem. Mej drugim reklo se je, da je večina učiteljskih služeb na naših srednjih šolah v rokah Nemcev iz Česke (Deutschböhmen). — Članek — dopis iz Gradiške — naperil je svojo ost proti tukajšnjemu deželnemu šolskemu nadzorniku dru. Goadu — znanemu italijano- in slavofagu, ki je tudi tak Nemec iz Česke.

— (V Zagreb) prišel je ruski profesor g. Grot mlajši, sin Jak. K. Greta, tajnega svetnika in člana petrogradske akademije. Prof. Grot ml. poznat je po svojih znanstvenih razpravah „Magjari v Moravskem“ in „O Porfirogenetu“.

— (Denarna obrtniška pomočna družba ljubljanska) ima svoj redni 27. občni zbor v nedeljo 8. aprila 1883 dopoludne ob 11. uri v magistratnej dvorani. Dnevni red je sledeči: 1. Letno sporočilo in računski sklep za l. 1882. 2. Poročilo v zadnjem občnem zboru izvoljenega odbora za pregled računov. 3. Volitev 5 udov v ravnateljstvo za tri leta. 4. Volitev odbora za pregledovanje računov leta 1883. (§. 15. pravil.) 5. Posamezni nasveti udov.

— (Delovanje Schulvereina.) Šolski nadzornik Baumgartner v Marnbergu deli pri svojem nadzorovanju robce za 15—30 kr. mej šolsko mladino, učiteljem pa daje cvenkajoče nagrade. Mi dvo-mimo, da bi se tako postopanje moglo opravičiti s

pedagoščega stališča, in ko bi se, vprašali bi, zakaj so se po tem takem odpravile nekdanje premije?

— (Slovenska posojilnica v Mariboru) imela je do konca p. m. 129.300 gl. 97 kr. dohodkov, 124.449 gold. 65 kr. izdatkov, tedaj 253.750 gld. 62 kr. prometa.

— (Žrebanja 2. aprila) 1. Dunajske srečke (Wiener Comunallose): Ser. 2583 št. 69 dobi prvi dobitek z 200.000 gld.; S. 2583 št. 68 drugi dobitek z 30.000 gld.; S. 899 št. 24 dobi 10 000 gld.; S. 1103 št. 3, S. 2494 št. 32, S. 2697 št. 36, S. 2583 št. 30, S. 2891 št. 68 dobe po 1000 gld. — 2. Srečke od 1854 l. Ser. 2485 št. 27 zadela je I. dobitek (100.000 gold.) S. 57 št. 13 dobi 20.000 gld.

Umrli so v Ljubljani:

4. aprila: Franc Perles, hišni posestnik, 62 l., Koldvorske ulice št. 39, za vodenico in srčno napako.

V deželnej bolnici:

2. aprila: Anton Pipan, steklar, 30 l., za kronično tuberkulozo.

3. aprila: Mica Majnik, gostija, 55 l., Exsudat in pericarditis hydropsia. — Mica Kastron, kajzarijeva hči, 21 l., za božjastvo. — Barbara Ciglar, dñinarica, 22 l., Exsudat pleur. sinistra.

Tuji:

3. aprila.

Pri Slovu: Machan z Dunaja. — Lallič iz Pulja. — Heinrich iz Trsta. — Löwenbein z Dunaja. — Hess iz Kranjske gore.

Pri Mateti: Tandler z Dunaja. — Odrenjak iz Moščice. — Färber, Schott, Braun z Dunaja. — Sušterič iz Gradca. —

Vabilo na naročbo.

Gg. naročnike, katerim je potekla pr. mesec naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slovenski Narod“ pošiljamo samo onim, ki naročnino naprej plačajo.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
" pol leta	6 " 50 "
" četrt leta	3 " 30 "
" jeden mesec	1 " 10 "

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld. — kr.
" pol leta	8 " — "
" četrt leta	4 " — "
" jeden mesec	1 " 40 "

Upravnštvo „Slov. Naroda“.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Srednje stanje barometrovo je bilo v pretečenem tednu komaj srednje, sploh pa za 2-98 mm. nižje, kot srednje stanje celega leta; znašalo je namreč 732-42 mm. ter bi bilo v pondeljek, torek in sredo pod-, druge dni pa nadnormalno. Najvišje, za 4-10 mm. nad normalom, je bilo srednje stanje v petek; najnižje, za 13-05 mm. pod normalom, v torek; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je teda znašal 17-15 mm. Stanje sploh je bilo 9krat pod-, 12krat pa nadnormalno; in sicer najvišje, za 5-07 mm. nad normalom, v nedeljo zvečer; najnižje, za 14-17 mm. pod normalom, v torek zjutraj; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 19-24 mm. Največji razloček v stanji jednega dne, za 7-32 mm., je imela sreda; najmanjši, za 1-10 mm., četrtek.

Thermometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 5-2° C., to je za 1-5° C. pod normalom; ter je bila samo v torek in v edeljo nadnormalna. Najvišja, za 3-1° C. nad normalom, je bila srednja temperatura v nedeljo; najnižja, za 4-2° C. pod normalom, v petek; razloček mej maksimum in minimum srednjega stanja je tedaj znašal 7-3° C. Tudi temperatura sploh je bila le skrat nad-13krat pa podnormalna; najvišja, za 6-3° C. nad normalom, v nedeljo opoludne; najnižja, za 8-9° C. pod normalom, v četrtek zjutraj; razloček mej maksimum in minimum sploh je tedaj znašal 15-2° C. Največji razloček v stanji jednega dne, za 10-8° C., je imel četrtek; najmanjši, za 2-8° C., sreda.

Vetrovi pretečenega tedna so bili posebno spremenljivi, pa tudi slabotni. Največkrat, 9krat, je bil „jugozahod“, 5krat „vzhod“, po 3krat „burja“ in „zahod“, 1krat „gorenje“.

Nebo je bilo največkrat, 15krat, „popolnem oblačno“, 4krat „deloma jasno“, 2krat „jasno“.

Vreme: Pretečeni teden je imel tri deževne, oziroma snežene dneve, v katerih je palo vsega skupaj za 45-90 mm. mokrine.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. aprila t. l.

Št. 1907.

(195-2)

Razpis.

V deželnih prisilnih delalnicih v Ljubljani je izpraznjena služba paznika II. razreda z letno plačo 300 gld., 1½ funta kruha na dan, s službeno obleko in s stanovanjem v delalnici.

Prosilci za to službo morajo znati brati in pisati.

Prošnje z dokazili o starosti prisilcev, o njihovem stanu, o neomadeževanem življenju, o trdnem zdravju in krepkej postavi in o zmožnosti slovenskega, nemškega in laškega jezika, naj se

do 24. aprila 1883

ako mogoče osebno izroči upravnemu prisilnemu delalnici.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 27. marca 1883.

Deželni glavar: Thurn.

! Priznanje !

! Proti bolečinam v glavi in želodci !

Gospodu lekarju Trnkóczy-ju v Ljubljani,

Mestni trg št. 4.

Z veseljem Vam naznjam, da so mi Vaše kriči-stilne kugljice, skatljica po 21 kr., Izredno dobro služile. Vročina, katero sem čutila po vsem telesu, potem hudi glavobol in sem ter tja napadajoča me mrzlica, sami nasledki zapretja in želodčnega katárja, ponehali so, hvala Bogu, po polnem, ko sem uživala Vaše kriči-stilne kugljice, tako, da ljudje že pravijo, da sem večliko bolj zdrava videti.

Zahvaljevaje se vam vnovič prav iskreno, Vas prosim, da mi pošljete za 1 gld. 5 kr. še jeden zavitek teh tako izvrstno delujočih kriči-stilnih kugljic.

Pozdravlja Vas sem najudanejša

(43-4)

Lucija Šliber.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež,	5	4
Ječmen	4	39
Oves,	3	9
Ajda,	4	6
Proso,	4	71
Koruzna,	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	3	12
Maslo, kilogram	96	—
Mast,	88	—
Špeh frišen	70	—
" povojen,	75	—
Surovo maslo,	85	—
Jajca, jedno	12½	—
Mleko, liter	8	—
Goveje meso, kilogram	56	—
Teleće	50	—
Svinjsko	62	—
Koštrunovo	30	—
Kokoš	45	—
Golob	18	—
Seno, 100 kilogramov	2	76
Slama, trda, 4 kv. metre	1	87
" mehka, "	5	80
	4	—

Dunajska borza

dné 4. aprila.

Papirna renta	78 gld. 50	kr.
Srebrna renta	78 "	90
Zlata renta	97 "	95
5% marrena renta	93 "	20
Akcije narodne banke	832 "	—
Kreditne akcije	318 "	60
London	119 "	55
Napol.	9 "	47½
C. kr. cekini	5 "	63
Nemške marke	58 "	45
4% državne srečke iz l. 1854 250 gld.	119 "	25
Državne srečke iz l. 1864. 100 gld.	167 "	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	97 "	90
" papirna renta 5%	88 "	10
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	103 "	—
Dunava reg. srečke 5%	113 "	75
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	117 "	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100 "	50
Pr. obligr. Ferdinandove sv. železnice	105 "	—
Kreditne srečke	100 gld.	50
Rudolfove srečke	10 "	—
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	90
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.	228 "	—

Čitalnična restavracija

oddala se bo za Sv. Jurij

I roti najemščini ali na račun.

Oglase sprejema do 20. aprila odbor Čitalnice, oziroma gospod Miha Pakič. (202)

Odvetniški kandidat,

kateri ima že nekoliko prakse, išče službo pri notarji. Adresu pove administracija „Slov. Naroda“. (189-4)

700 metričnih stotov

lanenega semena ozimeca

in pa 200 veder

izvrstnega vina

z leta 1879. prodaje prav po ceni (203-1)

S. F. Schalk v Sevnici na Sp. Štajerskem.

100 gld.

za posredovanje tist